Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 163. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЛИПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 25, 1980 No. 163. VOL. LXXXVII.

ВЛАДИКА МСТИСЛАВ ЗНОВУ ПЕРЕБУВАЄ В ЛІКАРНІ

Бавнд Брук, Н. Дж. — Через Консисторію Української Православної Церкви, яка перебуває у постійному контакті з лікарями тяжко хворого Первоієрарха Церкви, Владики Митрополита Мстислава, отримано додаткові відомості про стан його здоров'я.

Серцевий удар змусив Владику, який тоді перебував у Канаді для переведення розмов про церковні справи та участь в засіданні СКВУ, — перебувати довший час у шпиталі.

Полегша здоров'я дозволила Владиці опустити шпиталь, але лише на дуже короткий час. Наступило помітне погіршення, і Владику скеровано до шпиталя при університеті МекМестер, у Гемілтоні, Онт.

У шпиталі ствержено запалення легень, сполучене з внутрішньою інфекцією. З огляду на поважний вік та ослаблене серце, Владика перебуває у повній ізоляції під пильною лікарською опікою.

Представники мирян мали зустріч з Папою

Пим, Італія.—В неділю, 20 липня, представники українського мирянства, а саме проф. д-р Володимир Янів, проф. д-р Петро Зелений, проф. д-р Мирослав Лабунька і проф. д-р Богдан І. Лончина, мали коротку зустріч з Папою Іваном Павлом II, у його літній резиденції в Кастельґандольфо.

У зустрічі, що тривала біля 15 хвилин, Папа живо цікавився справами Української Католицької Церкви і виявив при тому велику прихильність, знання та зрозуміння для її справ. Представники українських мирян мали змогу вручити йому особисто обширний меморіял разом із супровідним листом, в яких заторкнено найпекучіші актуальні проблеми Української Католицької Церкви в краю і на поселеннях, з підкресленням ролі мирян.

У розмові, що визначалася великою безпосередністю та теплом з боку Папи, названі вище представники мали змогу доповнити інформації подані в меморіялі.

Папа висловився з великим признанням про видержливість УКЦеркви, підкреслюючи одночасно довговікову вірність українців католиків Апостольській Столиці. Висловився теж дуже тепло про особу Блаженнішого Патріярха Йосифа.

На прощання Папа уділив українській делеґації своє апостольське благословення і на пам'ятку зустрічі вручив кожному поблагословлену вервичку.

Республіканська партія визначила етнічну програму

Детройт, Міч. — Тут на Конвенції Республіканської партії, яка відбулася в тижні від 13-го липня, видвигнено постанову, згідно з якою вирішено зберігати вартості і культуру американців різного етнічного походження, включивши їх у повне і активне життя цієї країни.

Поміж промовцями виступив Франк Стелла, президент-елект Крайової італійсько-американської фундації і водночас промінентний підприємець в Детройті, заявивши, що ця частина програми, присвячена етнічним групам — "свідчить про зобов'язання Республіканської партії йти в напрямі відтворення у відповідному значенні перспективи вартостей та ідеалів американців. Будучи американцями етнічного походження ми завжди працювали над створенням потуги і безпеки Америки, основаних на ідеалах, на яких наша батьківщина є основана".

Співзвучною із промовою С. Франк було слово Айніз Стовкс, голови Литовсько-американської республіканської федерації, яка, між іншим, сказала: "Заява цієї плятформи нас твердо впевняє, що Республіканський уряд вийде з позитивною акцією, виправляючи помилки і недбальство минулого".

Плятформа Республіканської партії заявилася за створення „здорового етнічного багатства в американській спільноті". Вона також визначила ефективну місцеву едукаційну програму, щоб ці, в кого немає знання англійської мови, міг його здобути, рівночасно затримуючи свою власну мову та культурну спадщину.

Ще один видатний дисидент опинився за кордоном

Москва. — Минулого року появився в Москві позацензурний літературний збірник „Метрополь", у якому поміщено цілий ряд творів видатніших російських літераторів, що їх не пропустила цензура. Одним з організаторів того видання був Василій П. Аксіонов, відомий письменник середньої ґенерації, який швидко підносився в колі російських творців. У вівторок, 22-го липня, Аксіонова разом з його дружиною Маєю, дочкою та її чоловіком, і 82-річним батьком вислано за кордон.

Родина Аксіонова належала до „старих большевиків" і зазнала долі тієї сьогодні майже зовсім вимерлої касти. Батько Василія Аксіонова Павел — старий член „партії нового типу", як назвав тоді комуністичну партію Ленін, відсидів своїх 18 років у совєтських тюрмах і концентраційних таборах, опісля був реабілітований, звільнений, дістав пенсію, а тепер викинуто його за кордон. Згідно з совєтськими законами, ніякі пенсії, ані винагороди за свої терпіння і втрачене життя, він від „влади робітників і селян" не отримає. Мати Василія відсиділа в тюрмах і концертраційних таборах тільки десять років, також була реабілітована, звільнена, а, думаючи, що її чоловік Павел загинув у тюрмі або розстріляний, вийшла вдруге заміж.

Письменник В. Аксіонов через те все був під пильним наглядом партійних і поліційних органів, а коли виникла справа збірника „Метрооль", його підозрівали, як одного з головних ініціяторів цього видання. Ясно, що для нього закрилася дорога до дальшої професійної кар'єри. Його книжки почали вилучати з бібліотек і книгарнь, нічого нового друкувати не хотіли, а тем самим позбавляли його засобів до життя. Тоді Аксіонов зголосився на виїзд за кордон. Пашпорту йому ні його родині покищо не відібрали і він заявив, що має надію колись, коли зміняться умови в СССР, повернутися на батьківщину.

В Ірані зростає політичне напруження

Тегран, Іран. — Урядовий терор в Ірані стає щораз масивніший. Розстріли і шибениці стають частішими, вони перестали бути явищем, замкненим в мурах судів і тюрем, а їх з волі уряду винесено на вулицю. Крайні ісламські елементи в загостренні своєї репресивної політики шукають засобів для розв'язки внутрішніх і зовнішніх проблем. Одночасно вони пробують перенести терор поза границі Ірану, що ще більше ускладнює загальне положення.

Минулої неділі, 20-го липня, в Теграні розстріляно ще одного генерала і чотирьох летунів. В четвер, 24-го липня, розстріляно 21 особу, здебільшого старшин армії і летунства. Дальші екзекуції заповіджено. В той самий день вибухли три бомби в середині Теграну, які вбили 6 осіб, понад сто ранили. Винових не схоплено, але загально припускають, що це були члени терористичної групи Форґан, яка раніше була вже виконала вже декілька замахів, але в січні цього року арештовано її керівників і урядові чинники повідомили, що ту організацію повністю ліквідовано, а її провідників розстріляно.

Терор перенесений іранськими чинниками за кордон дотепер виявився тільки у двох відомих випадках: невдалий напад на мешкання колишнього прем'єра Ірану в Парижі, який закінчився вбивством французького поліціянта і жінки та арештом усіх учасників нападу та вбивство колишнього пресового аташе іранської амбасади у Вашінґтоні. Згідно з повідомленнями поліції частину учасників вашінґтонського вбивства вже схоплено, а прізвище головного виконавця відоме. Наслідки тероризму за кордоном зневіряють навіть тих, що ще сподівалися якоїсь розв'язки іранського вузла на базі теперішнього ісламського режиму.

Одначе розвиток випадків розвіює ті надії. Сучасна правляча верхівка в Ірані на чолі з аютоллею Хомейні загострює свої крайні, фанатичні ісламські позиції й ставляє проти себе постійно зростаюче число іранського населення, зокрема інтеліґенції, робітників, приватних підприємців. Внутрі тієї верхівки існують конфлікти, персональні спори тощо. Аболягассан Бані-Садр, вивраний на президента Ірану мунулого січня, щойно після шости місяців був заприсяжений, а на кожному кроці ісламські чинники, на чолі з Хомейні, підривають його авторитет і силову базу. Таким чином фанатичне ядро Ісламської партії зміцнює свою позицію, перебирає щораз більше влади у свої руки й щораз активніше відштовхує всі інші елементи, зокрема всі політичні угрупування, які опинилися на півлеґальному статуті й були змушені переходити до нелеґальних форм діяльности. Номінація прем'єра вже стала неначе жартом, бо щодня вискакують нові прізвища.

Іран живе поголосками й припущеннями. Одним з останніх є вістка, що найдальше до трьох тижнів парлямент, тобто іранські мулли, бо вони мають в парляменті вирішний голос, звільнять амерканських закладників.

ПОЛОВЧАКИ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВИЇЗДУ БЕЗ СИНА

Чікаго, Ілл. — Після признання азилю 12-літньому Володимирові Половчакові, якого батьки хотіли проти його волі забрати зі собою назад до СССР, залишилася нерозв'язаною проблема, чи совєтські чинники погодяться прийняти її без Володимира, який був на спільному пашпорті з батьками.

Шеф консулярного відділу совєтської амбасади у Вашінґтоні Євґеній Антіпов повідомив, що батьки Володимира не матимуть ніяких труднощів з боку совєтської влади в повороті на Україну.

Таким чином справа В. Половчака зблизилася ще один крок до своєї остаточної позитивної розв'язки. Батько Володимира Михайло твердив, що совєтські урядові чинники повідомили його, що він не могтиме повернутися в границі СССР без сина Володимира і цим він між іншим обґрунтував свою вимогу, щоб Володимирові американські чинники не видали права азилю. Одначе відділ Іміґраційної і натуралізаційної служби в Чікаґо зайняв інше становище й право азилю видав, а судові чинники прийняли це до відома.

Як подає адвокат д-р Ю. Куляс з Чікаґо, наступного тижня відбудеться судова розправа в справі призначення правного опікуна для 12-річного Володимира, який має близьку рідню в Чікаґо.

Білий Дім вияснює справу Біллі Картера

Вашінґтон, — Зв'язки Біллі Картера, брата Президента, з лівійськими дипломатичними чинниками не були ніякою таємницею, але на загал їх не трактовано серйозно. Коли ж останньо виявилося що він отримав за свої послуги 220,000 долярів від лівійського уряду, справа стала серйозною. Президент Джіммі Картер скритикував свого брата за зв'язки з лівійськими дипломатами, а через них з лівійським урядом, а крім цього Білий Дім видав обширне вияснення в цій справі.

„Я не думаю, що це відповідне, щоб хтось з близької родини Президента виконував будь-які завдання на доручення чужого уряду. Факти, які відносяться до того роду зв'язків мусять бути повністю й публічно вияснені". — заявив президент Картер. Після того він додав, що коли довідався про серйозність зв'язків свого брата, порадив йому зареєструватися в Департаменті справедливости, як аґент чужої держави.

У вияснені Білого Дому подано докладний перебіг контактів, які поодинокі працівники Білого Дому мали з Б. Картером. Серед тих контактів були два, які мав з ним головний дорадник Президента в справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезінські. Перший контакт був около два місяці після захоплення іранськими „студентами" американських закладників. Бжезінські запросив до Білого Дому Б. Картера на розмову, в якій взяв участь також головний репрезентант Лівії в ЗСА Алі ель-Гударі, який є особою близько до полковника Муамара Каддафі, лідера Лівії. Після цієї розмови Каддафі вислав листа до аятолли Хомейні, дораджуючи йому звільнити американських закладників. Вдруге Бжезінскі мав контакт з Б. Картером після того, як стало відомим у Білому Домі, що він робить старання перед лівійськими чинниками з метою допомогти одній з американських нафтових компаній купувати значніші приділи лівійської ропи. Про обидва контакти Бжезінского з Б. Картером був повідомлений Президент.

Про те, що Б. Картер отримав від лівійського уряду поважнішу суму грошей Білий Дім довідався щойно після 10-ого липня ц. р.

СКВУ ПОСИЛЮЄ АКЦІЮ ЗА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ СССР

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЮ В НЮ ЙОРКУ

Торонто, Онт. /В.Д./ .— В неділю, 20-го липня, вужча екзекутива Президії СКВУ відбула одноденне засідання в приміщенні Секретаріяту, в якому взяли участь президент СКВУ Микола Плавюк, віцепрезидент СКВУ мґр Іван Базарко і генеральний секретар СКВУ Василь Безхлібний, члени Президії — Стефанія Савчак, Олександра Ковальська, Василь Кирилюк і Богдан Долішний, та працівники канцелярії — Анна Вах і Мирослав Юркевич. На зборах присутніми були Марко Царинник, який редаґує збірник СКВУ про ситуацію в Україні, і д-р Володимир Душник, референт Пресової Інформації СКВУ, який приготовляє конференцію в справі деколонізації СССР.

Про справи деколонізації Совєтського Союзу реферував президент М.Плавюк, який наб'язав до акції в цій справі СКВУ в 1978 році зі світовими організаціями вілорусів, естонців, лотишів і литовців та видання обширного меморандуму про положення поневолених націй у совєтській Комуністичній імперії. Він взивав крайові українські організації, членів СКВУ, піддержати всеціло цю акцію.

Доктор Душник, який підготовляє спеціяльну конференцію з участю визначних американських діячів і при співпраці представників інших поневолених народів, сказав, що вже відбуто дві конференції в тій справі. Конференція відбудеться в п'ятницю 26-го вересня ц. р., в Українському Інституті Америки, де теж відбудеться пресова конференція. Він теж згадав, що підготовляється спеціяльний меморандум для членів-держав Об'єднаних Націй, які прибудить на сесію Генеральної Асамблеї ОН. Д-р Душник є координатором цієї конференції і відповідальним редактором того меморандуму.

На пропозицію М. Плавюка рішено завернутися до ієрархів Українських Церков в діяспорі, щоб визначили неділю 28-го вересня 1980 року як „День Молитви" в намірені українського й інших поневолених народів в СССР.

Далі в справі Мадридської конференції реферували Олександра Ковальська та мґр Базарко, обговорюючи різні аспекти. Рішено, що СКВУ повинен вислати не тільки власну делеґацію, але також подбати про відповідне бюро для кращого координування та розсилки відповідних матеріялів для учасників конференції і преси. Мґр Базарко повідомив, що УККА є у зв'язку з ґрупою українців у Мадриді, які виявили охоту й зацікавлення в допомозі СКВУ, головно у підшуканні відповідного приміщення та людини, яка б у бюрі працювала.

Марко Царинник реферував про плян видання монографії про великий і штучний голод в Україні з нагоди 50-річчя цього голокосту українського народу. Він збирає дотичні матеріяли в Америці і Канаді, але в європейських столицях є численні архіви, в яких є багато матеріялів про голод в Україні в 1931-33 роках. Рішено розглянути цей проєкт та шукати можливости його реалізації. Він також реферував про стан підготовки спеціяльного збірника для СКВУ, який повинен вийти перед Мадридською конференцією.

Д-р Душник подав проєкт місячного бюлетеню англійською мовою, який видаватиме СКВУ і який схвалено Секретаріятом СКВУ.

Анна Вах і В. Кирилюк реферували про фінанси СКВУ, констатуючи, що фінансова кампанія так в Канаді, як і в Америці проходить задовільно та більш успішно, як у минулому році.

Стефанія Савчак реферувала про потребу зорганізування ділового і почесного комітетів для відзначення 50-річчя штучного голоду в Україні. Відповідні директиви видасть Секретаріят СКВУ до всіх крайових українських організацій у світі.

Секретаріят також підтвердив прийняття двох важливих пропозицій на ХІВ Пленарній сесії СКВУ, що відбулася недавно в Торонті. А саме, пропозицію, внесену НТШ і Вільною Академією Наук у ЗСА; а/утворення загального українського наукового журналу українознавства: б/утворення Інституту для студій українських поселень як в Україні, так і в діяспорі: в/ухвалення уділити 10,000 долярів з бюджету СКВУ та ці нові проєкти. Проєкт підписали д-р Ярослав Падох і проф. Василь Омельченко. Далі, підтверджено ухвалення резолюцій, внесених Петром Гарбаром і Петром Мельником в імені СВУ на ХІВ сесії СКВУ, про відзначення цього поку 50-річчя процесів СВУ і СУМ в Україні та масового офіційного походу Москви на знищення української культури, Церкви й наукового життя.

Після засідання відбулася пресова конференція, якою провадив М. Плавюк та в якій взяли участь Володимир Скорупський /„Новий Шлях"/, д-р Степан Росоха /„Вільне Слово"/, Михайло Королишин /„Батьківщина"/ і д-р В. Душник /„Свобода"/.

Слідуюча сесія Секретаріяту СКВУ відбудеться в суботу 27-го вересня 1980 року в Ню Йорку.

В Америці

ПОСАДНИК СТОЛИЦІ ЗСА, Вашінґтону, найбільш чорного міста в Америці, пропонує заходи для виелімінування майже півбільйонового міського дефіциту продажем муніципальних бондів та проханням до Конґресу ухвалити більші суми допомоги для міста. Справа нових податків для мешканців Дистрикту Колумбія, що їх є 656 тисяч, не порушується, бо ті громадяни вже й так „найбільш оподатковані американці в ЗСА", — каже посадник Маріон С. Берри, мол.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ в понеділок 21-го липня заспокоїла старших віком американських громадян, що Конґрес не плянує оподатковувати федеральним податком прибутки з Соціяльного забезпечення, як цього старші громадяни побоювалися з того часу, як Дорадчий комітет у справах Соціяльного забезпечення зробив внесок останнього грудня, щоб оподатковувати половину виплат з Соц. забезпечення тих громадян, які дістають таку суму від цього уряду, що її вже подається в податкових звітах. Комітет підрахував, що таких громадян було б понад 10 мільйонів з-поміж 24.2 мільйона всіх, що дістають заплату з Соціяльного забезпечення.

СЛІДОМ ЗА ІНШИМИ ДІЛЯНКАМИ ПРОМИСЛУ, які почали виказувати цього року спад продукції і зисків, у другому кварталі цього року пішла і хемічна промисловість. Ще найкраще в тій спадовій тенденції вийшла найбільша в Америці і в світі хемічна фірма Дю Понт, яка виказала тільки 24 відсотки спаду в порівнянні з попереднім роком. Дов Кемікалс, друга по величині хемічна компанія в Америці, і третя по величині Американ Сайенамід заповіли значний більший спад зиску. Дю Понт зазнала спаду в першу чергу у зв'язку зі спадом автомобільної продукції, якій вона постачала багато своїх виробів. Спад зисків виказала й Монсанто компанія, яка виробляє у першу чергу штучні навози й хемікалії для вжитку у сільському господарстві. Зазнала спаду також продукція алкогольних напоїв, на яких значно поменшився попит.

СЕРДИТА ГОРА У СТЕЙТІ ВАШІНҐТОН, яка носить назву спричинниці Троянської війни, гарної Олени, „Маунт Сейнт Гелен" у середу 22-го липня знову відновила свою вулканічну діяльність, викидаючи в повітря маси дрібного пороху, що вкрили знову великі простори терену навколо цього вулкану. Навіть в сусідній Канаді того дня був утруднений автовий рух на шосейних дорогах через густоту пороху в повітрі. Жертв у людях не було, бо геологи заздалегідь попередили про можливий вибух, зробивши поміри тремтінь землі перед вибухом, і людей, які могли б потерпіти від цієї вулкану, виїхали вчасно.

АМЕРИКАНСЬКА МЕДИЧНА АСОЦІЯЦІЯ змінила свій кодекс етики, упростивши його і послабивши деякі його точки. Тепер лікарям дозволено подавати реклями про себе і ціни, які вони беруть від пацієнтів, і лікарі теж матимуть право переказувати пацієнтів до хіропрактиків для лікування, якщо того пацієнти собі бажатимуть. Цей новий кодекс лікарської етики підкреслює пошанівок лікарів до інших медичних професій і послаблює права самих пацієнтів.

У світі

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУВАЄТЬСЯ тепер спеціяльна сесія Генеральної Асамблеї ОН, присвячена проблемі палестинських арабів. Цю сесію використовують Совєтський Союз і його арабські приятелі для нападів на Ізраїль, на західні країни, а між ними і на Америку. Представник Палестинської Визвольної Організації Фарук Каддумі використав свій виступ на сесії для гострого нападу на політику ЗСА та на Уряд.

„ЗУБ ЗА ЗУБ" — ТРАДИЦІЙНИЙ ПРИНЦИП турецьких племен, проявляє себе зі щораз більшою силою в сучасній Туреччині. Після того, як ліві терористи вбили Нігара Еріма, колишнього прем'єра Туреччини з консервативно-національного середовища, тепер праві терористи відплатилися і вбили Кемаля Туркслера, одного з найвидатніших лівих лідерів профспілкового руху. К. Туркслер, керівник профспілки металевих робітників і її організатор, належав зі своєю профспілкою до Конфедерації революційних профспілок. Після його вбивства загально сподіваються збільшеної хвилі терористичних виступів. Прем'єр Сулейман Демірел на вимогу Президента держави відбуде розмови з лідером опозиції Булентом Еџевітом, щоб обговорити справу боротьби зі зростаючою хвилею терору.

КОРОЛІВСТВО МАРОККО НАЛЕЖИТЬ до тих нечисленних арабських держав, які стоять беззастережно по боці Заходу. Це і є причина, чому арабські країни з лівими режимами ведуть проти нього кампанію, намагаються організувати внутрішній спротив до його режиму та взагалі створювати йому труднощі. Другою причиною труднощів є війна з повстанцями за ту частину Марокко, яка колись була еспанською колонією, а тепер є приєднана до Марокко. Боротьба з повстанцями дуже важка, бо їх підтримують інші арабські країни, а між ними Альжир. Ці конфлікти приводять нераз до арештів політичних противників короля. В останньому часі король Марокко Гассан II видав загальну амнестію для всіх ув'язнених і для тих, що виїхали за кордон.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ГОМОСЕКСУАЛІСТ 32-річний Ензо Франконе пробував у Москві демонструвати в обороні совєтських гомосексуалістів і з вимогою, щоб совєтські закони полегшили своє трактування пов'язаних з гомосексуалізмом випадків. Франконе після арешту заявив, що „Олімпіяда, це фестиваль тіла", а заборона гомосексуальних практик це власне „репресія людського тіла". Одначе його аргументи не переконали московських міліціонерів і вони не дали йому прикуватися ланцюгом до стовпа в центрі міста недалеко катедри св. Василія Великого, але відвели його до тюрми. Виявилося, що московський суддя був тієї самої думки, бо велів затримати Енза в тюрмі аж до часу депортації.

ЗАМІСТЬ БЮДЖЕТОВОЇ НАДВИШКИ в 1981 році, як це передбачали урядові чинники ЗСА, буде знову бюджетовий дефіцит в 1981 році. Тільки потішають нас ті ж самі державні чинники, що дефіцит буде все таки не більше 30 більйонів долярів. А як воно в дійсності з тими більйонами дефіциту вийде, то можна буде сказати щойно на другий рік. Бо ось цього року дефіцит мав бути тільки 36,5 більйона, а вже уряд заповів, що буде 61 більйон. Цьогорічний дефіцит є другим по висоті в історії ЗСА. Вищий від нього був тільки дефіцит 1966 року, коли він осягнув 66,4 більйона долярів. Такий високий дефіцит відіб'ється неґативно на заходах зменшити інфляцію. Антиінфляційні заходи причинилися до піднесення безробіття до 7,7 відсотка всіх працюючих в ЗСА, а наступного року, згідно з передбачуваннями, воно піднесеться до 8,5 відсотка.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Америка і Бразилія — сьогодні

Недавно Папа Іван Павло II закінчив свою 12-денну візиту до Бразилії, де він одверто й недвозначно виявив становище Церкви, яка заявляється за соціяльною справедливістю і вбогою частиною бразилійського народу. Без сумніву, його щира заява матиме велике значення для цієї найбільш католицької країни в Південній Бразилії.

Колиж йдеться про стосунки між ЗСА і Бразилією, то вони за президентури Картера значно погіршилися і то не з вини Бразилії, а ЗСА. Америка наклала високі імпортові тарифи на бразилійську мануфактуру (головно обув'я); Америка гостро критикувала бразилійський уряд, докоряючи йому за політичних в'язнів і, вкінці, Вашінгтон опонував проти німецько-бразилійського договору в справі будови німцями фабрики атомової енергії, в побоюванні, що Бразилія може почати виробляти атомові бомби.

Покищо ці трудноці дещо поправилися, а це саме тоді коли ЗСА знесли деякі дискримінаційні постанови відносно бразилійського імпорту, а з цим торговельний балянс між цими двома країнами в останніх роках значно вирівнявся.

А також настала зміна в питанні прав людини, бо в час, коли президент Картер дещо злагіднив, свою критику, бразилійський уряд звільнив багато політичних в'язнів.

Щодо проєкту будови фабрики для розвитку атомової енергії її занедбано, але тим разом тут вина, бразилійського уряду, який з огляду на високі кошти не бере цього пляну до уваги.

Одначе, це все не означає, що відносини між Бразилією і Америкою є у великій гармонії, бож і далі існують спірні точки, як ось, наприклад: Бразилія висилає своїх спортовців до Москви, не зважаючи на застереження Вашінгтону; Бразилія в дальшому висилає споживчі товари до СССР, не дивлячись на американський заклик до загального ембарга. Щобільше, бразилійська політика на Близькому Сході є куди більш проарабська як можна сподіватися, і Бразилія, звичайно, солідарно піддержує держави третього світу.

Назагал американські настрої в Бразилії значно притихли і там уже не уважають ЗСА підпомагачем опресійно-військових режимів у Південній Америці. Вправді, в Бразилії існують далі міжнародні корпорації, але поняття про „американсько економічний імперіялізм" давно вже вийшло з ужитку а з цим воно перестало бути пострахом для бразилійського народу.

Якщо б американські стосунки з іншими країнами світу були в такій стадії поступу як вони є з Бразилією, тоді в Америці були б куди більші можливості присвятити час і засоби для поправи економічного положення американського народу, головно в напрямі знищення інфляції та безробіття.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Корнель Крупський

ЗРОЗУМІЛА РЕАКЦІЯ

(2)

Комунізм є російським явищем помимо заяв про те, що комунізм пересаджено до Китаю, Югославії, Мадярщини і т.д., бо, не зважаючи на російське започаткування комунізму, сьогодні є китайське, югослав'янське, мадярське і т.д. комуністичне явище".

Проф. Такер каже, що Солженіцин не в стані учити американську і світову публіку російського погляду на справи. „Моя стаття про Сталіна, каже проф. Такер, доводить те, що він в особливий спосіб пов'язав большевизм з російським націоналізмом. Той особливий елемент російської національної минувшини він знайшов доцільним для проблем нинішньої совєтської Росії, а цим елементом є рання царська імперіяльна традиція. В спадщині по царизмі ранніх століть — п'ятнадцятого до вісімнадцятого — він віднайшов взірець примусового державного розвитку для творення мілітарно сильної держави серед „ворожого міжнародного оточення". Головно він знайшов це в політиці царя Петра I, якого російський мислитель XIX століття Алексацдр Герцен назвав „революціонером, хоч і коронованим".

В його „революції згори" Сталін брав взірець з російського володаря. Він вів ту революцію в міжнародно ізольованій совєтській Росії ранніх 1930-их років. Таким чином Сталін спрямував совєтський комунізм у напрямку совєтського російського комунізму, в якому „інтернаціональна комуністична революція" була зведена до звеличування російської совєтської держави. Сталін зустрівся з критикою з боку багатьох старих большевиків у ранніх 1930-их роках, а головно з причини катастрофічного голоду, що був викликаний його примусом і терором, що ними він змушував селян до колективізації. Таким способом держава забрала велику масу зерна на експорт, щоб тими грішми фінансувати програму індустріялізації. Тоді Сталін зареагував шаленністю, і в роках 1934-39 перевів терористичну чистку совєтської комуністичної партії. В цьому він користувався іншим взором ще ранішого російського володаря, а саме, царя Івана IV, якого терористичні чистки високої аристократії в XVI столітті допомогли йому увійти до історії Росії як „Іван Грозний".

Проф. Такер каже, що в переведенні колективізації Сталін також взорувався на моделі, взятому з царської кріпацької системи — „барщини", а його взірцем для відзнак службовців була таблиця ранг, запроваджена царем Петром I.

У названій статті, надрукованій у журналі „Форейн Аффейрс", Солженіцин пише, що царським засланцям на Сибір не діялася кривда, їх добре харчували і ніхто не змушував їх до фізичної праці. Коментуючи таке твердження Солженіцина, проф. Такер пише про те, на яку широку скалю уживав навільничу працю цар Петро I, а також інші російські автократи. Він каже, що Солженіцин не потребує заглядати глибоко в російську минувшину, щоб знайти походження совєтських примусових таборів праці. Солженіцин потребує тільки взяти до уваги записки з подорожі в 1885-86 роках з Уралу на схід і назад, яку зробив Джордж Фостер Кеннан, на визначну кар'єру якого Солженіцин зовсім невиправдано кинув наклеп у есеї, надрукованому в журналі „Форейн Аффейрс". Правда, сам факт, що Кеннану було дозволено зробити подорож і придивлятися до невільничої праці, може бути признанням царській державній системі, порівнюючи її із совєтською Росією.

Кеннан присвятив довший розділ у своєму щоденникові і в деталях записав спостереження умовин, що їх він був свідком у невільничій копальні золота у східньому Сибірі. Копальня належала цареві і приносила йому річно 3,600 фунтів чистого золота в заміну витрати яких 500,000 рублів, або еквівалентної суми $250.000 долярів на утримання такої каральної установи. Проф. Такер цитує слідуючий вимовний уривок із запису Джорджа Кеннана:

„По одній стороні відкритої площі, кругом якої стояли в'язниця і бараки, сорок або п'ятдесят в'язнів у довгих сірих піджаках з жовтими знаками на плечах працювали біля нового довгого будинку, оточеного кордоном козаків в овечих шубах, в сукняних валянках та кожушаних шапках. Вони стояли непорушно на стійках, обпершись на кріси Бердана, і пильнували в'язнів".

Хоч невільниче видобування золта на східньому Сибірі було на малу скалю в порівнянні з примусовими таборами праці за Сталіна, і можливо, що ті сірі піджаки краще охороняли в'язнів від холоду тоді, ніж мізерні одяги в'язнів за Сталіна, але не зважаючи на це — каже проф. Такер, — сцена, яку описав Джордж Фостер Кеннан, нагадує не одну сцену з описаних в „Архіпелагу ҐУЛаґ". Проте найважливішим тут є те, що невільнича робоча система в совєтській Росії мала „antecedent", а тим-то має і прецедент у царській Росії.

У статті Солженіцин писав, що його скромність не дозволяє йому поручити проф. Такерові перечитати хоч перший том „Архіпелагу ҐУЛаґ", а ще краще, — сказав він, — було б перечитати усі три книги.

Проф. Такер відповідає, що його скромність не забороняє йому признатися до того, що він читав усі три томи „Архіпелегу" і те, що він довідався з них, може тільки додати до іншої дуже цінної літератури на цю тему.

(Продовження буде)

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

ТРЕБА МАТИ ЩАСТЯ...

Усілякі дива розказують люди на вакаціях. Ви тільки сядьте на піску біля якоїсь цокотухи, і вже матеріял готовий до чергового „вікна".

— Трапилось це недавно, — трапилось в місті Чікаго. Пішли ми з чоловіком шукати по крамницях за рамою до моєї, ще мокрої, картини. Малюю залюбки маки й світла, широка рама найкраще до них пасує.

Пішли ми по крамницям із старим барахлом (нових не купити, такі вони дорогі). Шукали, ходили, нічого путнього не підходило, та ось, за шафою (в крамниці з барахлом), стояли в поросі дві великі картини із зовсім добрими рамами. Картини самі — препогані, ледве їх видно з-під пороху, та рами — нічого собі, відчистили, могли б ще служити.

— Скільки за цю картину? - питаю старого купця.

— Десять дасте, і образ ваш, — каже старенький.

— Десять долярів за оте запорошене дрантя? Бійтесь Бога, ця картина нічого не варта, розсердився мій чоловік, і ми пішли. Постояли трохи на вулиці, й чоловік говорить:

— Іди, дай вісім долярів, бо рами більше не варта.

Купець, порадившись із жінкою, взяв вісім долярів, і я вхопила картину із трішки ширшими рамами і щасливо прийшла додому.

Образ постояв у підвалі тиждень, чи два, (маки ще підсихали,) і ми взялися відривати від мальовила раму.

Шарпнувши верству тектури, ми ледь у підвалі, не зомліли. Між образом, а тектурою було старанно посклажених двадцять соток долярів.

Тоді мій чоловік побіг притьмом до крамниці купити ще й другий образ. Він стояв там за шафою, далі чекав купця.

— Маєте десять долярів, — сказав краматеві чоловік. Я забираю картину.

— Що? Десять долярів? Ви жартуєте, пане? Ця картина вартує п'ятдесят

Чоловік, не вагаючись, вийняв з кишені гроші і приніс до хати картину.

Ми кинулись відривати раму, сильно приклеєну до тектури, мучились, мучились, врешті виймили образ. Між ним, а тектурою лежала звинена в трубку стара газета.

Треба мати щастя...

Із совєтського калейдоскопу

• На Західньому Сибірі, де знаходиться промислово-енергетичний комплекс, масово видобувають нафту і хоча, — пише київська газета „Молодь України", — цей комплекс — "розвивається небаченими темпами", проте, виступаючи на ХУПІ з'їзді ВЛКСМ Л.І.Брежнєв заявив, що „треба буде вдвоє-втроє збільшити там обсяги всіх робіт. Це вимагатиме і нових матеріяльно-технічних затрат, і припливу туди людей".

Іншими словами, щоб виконати ці "грандіозні завдання, намічені партією" потрібно — „нових героїв для освоєння цього суворого краю", потрібно нових „добровольців", які...радо поїдуть на Сибір, залишивши свої рідні землі, свою рідню...

• В одній із шкіл Чернівецької области навчають „загін юних" прикордонників „військово-патріотичного виховання", щоб зуміло сповняти свою службу,зберігаючи кордонів — „підростаюче покоління"

„Юні дзержинці" випускають свою газетку, в якій надруковано про заплановані „воєнізовані ігри", про вивчення слідів, зброї, про переведення практичних занять з орієнтування на місцевості, змагань із стрільби, а також про влаштування таких тематичних вечорів, як: — „Кордон охороняє весь народ", „Піонери та школярі — активні помічники прикордонників", „Що таке державний кордон?". Молоді прикордонники також допомагають у „підтриманні прикордонного режиму".

Так виховує комсомол підростаюче покоління, взоруючи його на „чеснотах чекіста Дзержинського, про якого пише УРЕ, що він був „грозою буржуазії", та який „На Україні провів велику роботу по викриттю і ліквідації білогвардійського та буржуазно-націоналістичного підпілля"...

• В Україні, послідовно в ланцюгу совєтської пропаганди, волічуться „систематичні вечори дружби". Ось у Городенківському районі на Івано-Франківщині відбуваються такі вечори, на яких виступають „ідеологічні працівники", які втовкмачують селянам — "про велику силу братерського єднання народів Радянської Батьківщини, про ролю Комуністичної партії у процесі дальшого зближення націй і народностей. А відтак відбувається, очевидно, однобічна дискусія, під час якої виступають „сільські трудівники". Ось у наддністрянському селі Городниці — „різні долі привели" у це село і росіянина (обов'язково на першому місці) і білоруса, і чувашку. Всі вони, — пише совєтська газета, — „відчувають тепло братерства". Одного тільки не описує ця газета, а це справжнього настрою на таких „вечорах дружби", коли на них сходяться натруджені колгоспною працею селяни, і напевно позіхаючи, позирають на двері, як їм туди чимскоріше просмикнуся додому на відпочинок...

Михайло Марунчак

„УКРАЇНЦІ В АРҐЕНТИНІ"

У Бунос Айресі в 1979 році появилася 392-сторінкова праця Михайла Данилишина п.з. „Українці в Арґентині" та підзаголовком: „Монографія про суспільно-організаційне і релігійне життя української спільноти.

В останніх роках часто віднотовуємо пресові повідомлення про українську арґентинську спільноту, про про її розвій та незаперечні здобутки, але повищу монографію М. Данилишина читаємо з окремою увагою. Хоч автор у скромності називає цю монографію „матеріялами", то в загальному треба признати, що це таки вже тверді початки в писанні історії українців Арґентини,а які вже мають за собою понад 80 років перебування у цій країні. В 1972 році відзначували вони свій діямантовий ювілей поселення.

Книга „Українці в Арґентині",— як пише автор у вступі — подає дійсно об'єктивні звідомлення про всі головніші події та здобутки, а тим самим наявно стверджує життєздатність поодиноких організацій, парохій, громад, як також поодиноких громадян — індивідуальностей. Ця об'єктивність відчувається при змалюванні праці різних груп організацій з многогранними ідеологічними профілями, дальше в підсумках преси, та з історією церковного життя тощо. Вправді автор не проводить аналізи подій, фактів, але зате віднотовує у ній кожну важливішу суспільну рису побуту і життя української людини в цій країні. Знову, коли не може знайти твердих даних до більших подій, то він підкреслює, що за такими даними треба ще дальше розшукувати.

Видно авторові не легко працювалось над цією монографією і не легкий був доступ до історичних джерел, коли в літописному розділі під роком 1922 він пише таке:

„В місяці вересні відвідує українську громаду в Місіонесі Їх Ексцеленція Митрополит Андрей Шептицький, про побут якого мені вдалося довідатися лише з переказів, при чим не вдалося усталити точнішої дати його візитації" стор. (316). Щоб однак закріпити цю подію певнішим документом, автор мав щастя роздобути і помістити в монографії світлину Митрополита Андрея, як то він на коні враз з двома іншими священиками відбуває візитацію українських поселень в Арґентині. Отже, було це ще дійсно початкове піонерство, бо як довідуємось з монографії, ще в 1922 року не було жадного пресового українського органу в Арґентині і тому навіть такі важливі події як візитація Верховного Голови Церкви припала порохом забуття.

Щойно 21-го січня 1928р. появилось перше число часопису „Українське Слово", яке стало передовим піонером українського друкованого слова в країні Сан Мартина. Стало його видавати Товариство „Просвіта" в Буенос Айресі і то тільки на циклостилі, щоб в 1930 році перейти на часописний друк. Тижневик „Українське Слово" виходить безперебійно до цього часу. В шість років пізніше став появлятись другий тижневик, що теж витримав в появі до наших часів.— Це „Наш Клич", спочатку орган „Стрілецької Громади", опісля ОДВУ а тепер орган Товариства „Відродження" Довкола цих двох часописів стало кріпшати суспільно-організаційне життя спільноти. Правда, в Арґентині, як в інших країнах українського населення були спроби видавати інші часописи, але із-за різних причин вони завмирали. До таких в Арґентині належать: тижневик „Україна" (1931), „Наше життя" (1932), „Південно Американські Вісті" (1936), „Український Сокіл" (1934), „Шершень" (1930, „Відвойовник"(1934), „Батіжок" (1936), „Плуг та меч" (1936), „Поступ" (1939), „Перелом" (1943) ще один „Поступ" (1944), „Дніпро" (1940). Всі повищі пресові спроби — це зусилля тих, які прибули вже до Арґентини після Першої світової війни. Після Другої світової війни появились ще такі часописи і журнали, як: „Пороги", „Сурма", „Життя", „Овид", „Мітла", „Дзвін", „Вільна Україна", „Інформативний листок", „Бюлетень", „Вісті", „Аркан", „Євангельська Зірка". Зі згаданих періодиків появляється ще тепер „Дзвін", орган УАПЦ(1950) „Життя", релігійний місячник Отців Василіян (1948) та „Вістник".

Вся повища преса стала базою праці для студії М. Данилишина. Використав він також еміґрантські державні реєстри, але тут він ствердив те, що й українські дослідники в таких країнах, як Канада чи ЗСА. Скрізь

(Закінчення на стор. 3)

Ганна Черінь

НАВКОЛО НАШОГО ОЗЕРА

(4)

— Я хочу місцевий продукт, — заявила одна пані. — Чи добрі ваші креветки?

— Я їх не пробувала, чесно призналась кельнерка, — але запевняю вас, що вони добрі. Виглядають добре!

Я потім у різних книжках шукала, чи бувають креветки в наших озерах, і виходило, що не бувають. Але біла риба, щуки й форелі — напевно місцеві. Вже ж не з Японії їх імпортують! Ми помітили, що люди лишали тарілки чистими й не могли надивуватися на їх апетити поки не завважили що всі вони виходили з ресторану з так званими „доґґі беґс", а потім чи то ж собачки удома все те доїдають? — Тому й черги.

Я марно шукала в меню місцевого делікатесу „пестіс" Ми вже проїхали половину дороги, а я ще їх не скуштувала. Що ж я скажу своїм дівчатам. Коли ми виїхали з міста, за деякий час я помітила на якійсь хатині напис: „гарячі пестіс". О, навіть гарячі! Завертай, Степане!

Степан має своє правило на визначення їжі в ресторані: якщо коло нього багато авт — їжа добра, а як нікого нема — не варт і спинятися.

— Що ж, люди тут здається, є, і навіть поліційна машина запаркована.

(А вже як поліцай зайшов поїсти, то знак, що їжа дуже смачна). Це так на думку Степана.

Заходимо — й бачимо, що всі ті власники авт обсіли привалок і п'ють пиво, а при столиках нікого нема. Але не тікати ж! Це було б неввічливо. І вже до нас підійшов „бартендер", він же й кельнер, обтираючи брудні руки об брудний фартух.

— Гай! Чим можу служити?

— Чи ви маєте пестіс? — запитала я, сподіваючись неґативної відповіді. Але вона була ентузіястично позитивна.

— Аякжеж, цілу гору в морозильнику. Зараз зроблю, тільки я лиш учора почав тут працювати, то ще не навчився оперувати цю кляту мікропіч.

І він узявся крутити й тиснути всі ґудзики, навіть не дивлячись що на них написано. Бідна піч блискала, як на громовицю.

— Піду я до авта, перевірю оливу, — сказав мій чоловік, бачачи, що наші пироги не швидко спечуться, якщо спечуться взагалі. Тільки за ним зачинились двері, я опинилась у приємнім товаристві. Рудий опасистий чоловік, молодший від мене мабуть літ на п'ятнадцять (але він був напідпитку й цього не помічав), приніс здоровий глек пива й сів до мого стола, не питаючись дозволу. Певно, він думав, що його товариство буде мені приємне.

— Ото маєте чоловіка! Кудись утік від вас! Що робити, поляки всі такі.

— Він українець.

— О, ті ще гірші!

— Я теж українка.

— Висловлюю вам своє щире співчуття. А я — ірляндець.

— Висловлюю вам своє щире співчуття.

Тут прибули дві речі зразу: мій чоловік і пестіс із мікропечі. Ірляндець забрав своє пиво й пішов шукати кращої компанії. Пестіс були смачні, але коли я вдома подивилась у куховарську книжку, то зрозуміла, звідки взялись ті чотири фунти, що я їх набрала під час оцих вакацій. Тісто має бути замішане на волячім здорі (нутряному салі)!

Ми рушили далі. Рум'яні хмарки підкреслювали радісну блакить неба, обабіч дороги були рибальські мотелі й таверни з написами: „Смачна курка, пестіс, черв'яки й холодне пиво". Ніде не було зазначено, що черв'яки — для риби.

За законами пропорції, західня частина Мічиґену мусіла б бути Вісконсином. Коли піонери займали (чи віднімали в індіян) території, вони землю, як під лінійку міряли, тому кордони між стейтами такі прямолінійні; але Мічиґен перекинувся через озеро Суперіор на захід, і після деяких сварок, вигідно змостився на Вісконсиновій голові. А ця частина була, та ще й тепер є, багата на копалини: сіль, залізо, мідь. Мідні шахти тлибоченні до одниєї милі вглиб. І це — найчистіша в світі мідь. А залізо тут витягають із руди магнетом. Хотілось би подивитись на копальні, але то потягло б нас убік, на Айронвуд. А ми тримаємось побережжя.

Через те, що мій чоловік не п'є кави, його чіпає сон, коли дорога стає одноманітною. Навіть якщо навколо гарні, але незмінні краєвиди. Щоб його розбуркати, починаю розмову але й розмова якась сонна.

Через дві години спинимось на обід. О-кей?

— О-кей.

— Слухай, а чого це ми без упину окейкаємо? Наче наше „гаразд" не годиться?

— Окей, хай буде гаразд. „Гаразд" також о-кей.

— Знаєш що? Давай за кожний „о-кей" по руці бити, то може відвикнемо.

— О-кей.

Лясь! — От тобі за „о-кей".

Лясь! — А це тобі.

Деякий час мовчанка. А поки доїхали до кафетерії, руки в нас були червоні. Але відхотілося спати.

Довідник нас заманив спинитися в Маністік, власне, кілька миль від нього, подивитись на найцікавішу атракцію середньої Америки — Кічітікіпі, в перекладі з індійської мови — „Велике джерело". Якийсь дідуган впустив нас на пліт що помалу перепливав з одного берега джерела на інший. В центрі джерелоозера — діра на 40 стіп глибиною, з якої, з незнаних надр і з невідомої причини бурхає вгору холоднюща вода (45° Фаренгайта). Струми води здіймають куряву й колишуть розкішні водорослі, серед яких плавають величезні форелі. Зимна вода видно не шкодить їм, бо розпаслись як поросята. — „І ніхто їх не вудить", — бідкався б мій татусь-рибалка...

Звідки взялось це таємниче джерело? Дід розповів нам леґенду:

— Ото, бач, покохав індіянський ватажок прекрасну скво, і вона до нього стрибала просто в човен з берега. Та одного разу не попала й утопилась. Пропала безвісти, але на тому місці з'явилось оце джерело.

Американці привчені скрізь кидати гроші, то накидали й сюди — багато монет на виступах дна, а скільки впали на самий спід? І не тільки центи. Тут, принаймні, вони, як у банку й ніхто по них не зважиться пірнути в льодову воду.

Знову ми на автостраді. Мало не в кожнім селі церковця, але маленька, як іграшка. Ощадні й розумні люди будували те, що потрібно для села такого розміру. А наша маленька парафія взялась за велику церкву в багатій дільниці; гаманці щось туго розкриваються, але маленької і скромної будови не схотіло. А зате це маленьке селикще пишається гарною назвою: Ізабелла.

Доїхали до кафетерії. В роті вже було гірко від кав, то я вирішила не брати ніякого питва. До речі, вдома в нас при їжі ніколи не пили — це вважалось поганим тоном. Пити належалось потім, при самоварі, і при нім сиділи годинами, поки ввесь самовар не випивали. Це була церемонія. Мама розказувала про одних сусідів, що під час обіду ставили на стіл карафу з водою й пили. Який жах! Я трохи в те не вірила, думала, що мама вигадує. А тут? Спробуйте піти в ресторан і не замовити питва. Та на вас кельнерка так вирячиться, як оце тепер на мене. Хоч вилий, а бери.

Хоч у ресторані місця було досить, старенький пенсіонер попросив дозволу сісти коло нас. Це було добре, бо він був місцевий, нудився й охоче розповідав про що завгодно, аби тільки його слухали.

— Мій тато був священик. Тепер вони живуть добре а раніш він живився тим, що йому давала парафія, чи треба, чи не треба. Двічі на рік влаштовували „Подарункову гостину" й приносили те, чого хотіли позбутися: картоплю, квасолю, шмат сала муку, одежу з дітей як вони з неї виросли домоткані килимки з старих шмат... Що не на смітник, те попові. Отож, я завжди недоноски носив.

(Продовження буде)

„Українці..."

(Закінчення зі ст. 2-ої)

вписували до реєстрів державну приналежність іміґранта, а не національну. Отже, українців треба шукати під поляками, росіянами, австріяками, румунами, чехами, мадярами та іншими. В своїй праці покористувався автор також запитниками та іншими методами та джерелами. Все це тривало довгі роки кропіткої праці, але досліди увінчалися успіхом, бо праця автора це не тільки історія росту української спільноти в Арґентині, але також джерело інформації сучасного життя, бо автор подав при кінці своєї книги низку різних довідників та адресатів. Для еспаномовного читача автор оформив 26 сторінок історичних даних про батьківщину арґентинських українців, цебто про Україну, враз з її картою та заподав деякі дані про українців в Арґентині.

Автор розробив свою працю у 14-ти розділах. Один з перших — це початки українського поселення в цій країні, які датуються ще з 1890-их років. Як виявляється з дослідів Данилишина перші більші групи поселенців рекрутувались із повітів Городенка і Товмач, з таких сіл, як Незвиска, Грушка, Палагичі, які прибули до околиці Місіонес в роках між 1897 а 1900. До Першої світової війни іміґрація не була численна. Після війни, в роках 1920-1922 та в 1926-1932 роках українська еміґрація до Арґентини сильно зросла і з цього часу датується помітне суспільно-організаційне життя. Найбільше українців поселилось тоді в провінції Місіонес — колисці українського посення в Арґентині. Живуть українці ще також у таких провінціях, як: Мендоза, Формоза, Кордоба та Ріо Неґре. Влаштувались теж по містах, а найбільше скупчення є в Буенос Айресі, з околицею де знаходиться центральний провід релігійного та суспільно-організаційного життя. Буенос Айрес, столиця Арґентини, має в собі низку різних національностей, яких назовні репрезентує різномовна преса — коло 460 різних часописів — друкована в 35-ти мовах, а між ними п'ять українських публікацій. Автор заподає українців в Арґентині на 250,000 осіб.

У шостому розділі Данилишин розглядає релігійне життя. І на цьому відтинку були важкі початкиДо обслуг греко-католиків зголошувались польські священики (отці „Юзеф" та „Владзіслав"), які надуживали своїм духовним урядом. Вони перехрещували дітей та перетягували на латинський обряд. Довший час обслуговали українських піонерів в Арґентині тільки Отці Василіяни з Бразилії, серед, яких ім'я о. С.Вапровича, найвільш відоме, а врешті припадкові священики. Серед усіх названих, піонером священиком був о. Іван Сенишин (1911-1926). Після війни взмоглося, поширилося релігійне життя й українці католики побудували низку церков. У 1968 році встановлено Український Католицький Екзархат, який об'єднує 15 парафій. Після Другої світової війни розвинула також працю Українська Автокефальнаа Православна Церква, яка має чотири парафії. Працює теж Українське Євангельське Згромадження. Згромадження Сестер Василіянок має шість манастирів, Сестри Служебниці — три, а Катехитки Пресвятого Серця Христового — один. Усі три жіночі чини провадять садки передшкілля, а деякі і школи.

Після Другої світової війни помітно зросло організаційне життя українців в Арґентині. Перед провадить найстарша організація — Українське Товариство „Просвіта" зорганізоване в 1924 році, яке об'єднує 14 відділів. При „Просвіті" існують також автономні організації, як Організація Жінок Просвіти (ОЖП), Спілка Української Молоді (СУМ) та інші.

У шість років після оформлення „Просвіти" постало Товариство „Відродження", яке сьогодні має три філії, а при них також автономні організації жіноцтва та молоді. До піонерських організацій належить Товариство Сокіл в Кордобі та деякі інші. На терені Арґентини працює сьогодні 68 організаційних одиниць, які є власниками 34-ох домівок. Є п'ять видавництв, п'ять кооператив: „Відродження" і дві філії, „Фортуна", „Тризуб". Мають українці Арґентини чотири виховно-відпочинкові оселі: „Веселка" Товариства „Просвіта", „Калина" Т-ва „Відродження", Пластова оселя та оселя Епархії УКЦеркви в Больсоні. На чолі цілости організаційного життя українців в Арґентині стоїть Українська Центральна Репрезентація, початки якої датуються вже від 1947 року. Вона є складовою організацією Світового Конгресу Вільних Українців.

У загальному, прочитавши книжку М.Данилишина, можна сказати, що життя країнців Арґентини є виповнене в різних національних організаціях, які між собою співпрацюють. Є також добра співпраця між релігійними організаціями та світськими — тенденція росту між одними й другими. В основному є наскрізь здорові суспільні співвідношення.

У розділі одинадцятому п.з. „Наш пом'яник" автор хотів задокументувати довшою листою передових громадських та церковних діячів, які померли в різний час. Діло похвальне, але й рисковне, якщо немає достаточних даних про цілість, але й цілости ніколи не буде, якщо не буде спроби починати з тим, що є доступне.

У розділі „Шкільництво і студіююча молодь" подає автор список тих, що закінчили університетські студії в Арґентині, їх професії та університети. Все це переважно уродженці Арґентини. Їх понад півтори сотні. Це підказує, що українці й професійно вростають ступнево в арґентинський ґрунт. Крім рільників і робітництва твориться третій стан вільної професії.

Цілість праці М.Данилишина перетикана різними світлинами, як також деякими його переживаннями — споминами та дидактичними нотками. Назагал, це дуже цінне джерело інформації для всіх українців, де б вони не жили. Згадаймо також і те, що цю працю допомогли сфінансувати своїми пожертвами також українці Північно- Американського континенту, а зокрема зі ЗСА. Це теж говорить про взаємне діяспорне зацікавлення українського землицтва, без огляду на це, в якій країні воно не перебувало б.

Центральний комітет Дрогобиччини відбуде Шостий з'їзд на „Союзівці"

Ню Йорк, Н.Й. (Степан Гавриш). — Тут, у залі УНДому в неділю 15-го червня б.р., відбулося чергове засідання управи Центрального комітету Драгобиччини, яким проводив голова інж. Володимир Оседчук, а обов'язки протоколянта сповняв мгр Микола Курчак. Наради були присвячені в першу чергу обговоренню плянів приготувань до Шостого товариського з'їзду, який вже раніше було заплянoвано відбути в днях 6-го і 7-го вересня 1980 року на оселі УНСоюзу Союзівці.

Коли говорити про з'їзд — зустрічі колишніх мешканців України , здійснюваних різними реґіональними комітетами, то вони надзвичайно цінні. Вони стали складовою частиною збереження нашої національної ідентичности у вільному світі. Земляцькі з'їзди в першу чергу дають можність мати постійний зв'язок з українською громадою та її організованим життям. Вони також є найкращою нагодою для зустрічі з колишніми подругами й друзями зі шкільної лавки, односельчанами й земляками. Скільки милих споминів і переживань мають місце під час таких зустрічів ,коли колишні сусіди, товариші підпілля, тюремні в'язні чи члени збройних формацій кидаються в обійми одне одному, вітаються як рідні.

Щоб дати нагоду колишнім мешканцям Дрогобиччини знов зустрітися, як одній родині землі Івана Франка, Центральний комітет під проводом свого голови інж. Володимира Оседчука робить всі заходи, щоб ця товариська зустріч була успішною.

Увечері, в суботу 6-го вересня, буде багата мистецька програма, під час якої виступить як соліст щойно прибулий з України співак-баритон Микола Фабрика, який вже зачарував українську громаду під час кількох виступів своїм гарним співом. Також виступить солістка — сопрано Лариса Магун. Акомпаньюватиме їм Ірина Фабрика, концертмайстер, яка також нещодавно прибула з України. Наталка Лазірко — надзвичайно здібна молода танцюристка із школи Роми Прийми Богачевської, буде танцювати. З рецитацією виступить новоприбула з України актриса Ліна Белюць. Відтак для загальних танців приґраватиме відома оркестра „Вишивка"

Слід згадати і те, що під час зустрічі буде нагода набути другий том видання „Драгобиччини — земля Івана Франка". Збірник вийшов під фірмою НТШ за редакцією д-ра Луки Луцева та технічного редактора д-ра Василя Вергана. Читаючи цей збірник, перед нашими очима, мов на фільмовому екрані, пересуваються молоді літа, виринають обличчя рідних і друзів, вулиці міста, села, пригадуються знайомі з громадської співпраці або сірі мури тюремних келій. Кожний учасник зустрічі зможе за ціну 10 долярів набути цей збірник — непофальшовану історію землі Івана Франка.

До участі в товариській зустрічі закликаємо колишніх мешканців Дрогобицького повіту. Приїжджайте всі, приїжджайте з родинами, дітьми, внуками. Нехай молоді нав'яжуть дружбу між собою, щоб у майбутньому могли продовжувати працю, розпочату батьками.

Також всі драгобиччани, їдьмо на Союзівку, в суботу 6-го вересня.

Кімнати замовляти слід в адміністрації Союзівки телефоном 914-626-5641 або писати: Soyuzivka, Foordmore Road, Kerhonson, N.Y. 12446.

НАД АМЕРИКОЮ ВСТАЄ НОВА ЕРА — їздити менше автами й їздити меншими автами, і закінчує попередню еру, коли американці були закохані в великі авта й взагалі в автомобілізм, який виявився в тому, що їхалося, куди хочеш, і тоді, як хочеш. Над Америкою запанувала етика консервування і грошей і газоліни, яка вже дає себе відчути на ділі.

ПОЖЕЖНУ ЛИНВУ З НАЛЬОНУ, яка, обірвавшись, спричинила смерть двох пожежників у Ню Йорку, заборонено юнією вживати знову. Ці два пожежники, що загинули, намагалися врятувати з вогню людей в Гарлемі, коли ця линва — стандартне вивінування для протипожежної команди — перервалася і рятівники впали з сьомого поверху будинку.

ПОСАДНИК МІСТА НЮ ЙОРКУ в його намаганні зменшити потік автомобілів до Мангеттену під час ранніх годин найвищого „трафіку", добився ухвали управи міста заборонити в тому часі переїздити чотири мости через Східню ріку (Іст рівер) автам, в яких їхатиме лише водій, тобто — одна особа. Нові реґуляції також включають, поміж інші, заходи безпеки для роверистів: побудова шестицалевих бар'єрів вздовж доріжок для роверистів на чотирьох нюйоркських авеню поміж Центральним Парком і Ґрінвіч-віллєдж.

КУРСИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ВІННІПЕҐУ

Осередок української культури й освіти у Вінніпеґу починає восени цього року початкові курси української мови, за які університет Манітоби признаватиме кредити. Є це перші цього роду курси української мови в Вінніпеґу. Курси починаються 8-го вересня і будуть відбуватися два рази в тижні, в понеділки і четверги, від 7-9-ої год. вечора. Під кінець квітня відбудуться кінцеві іспити й закінчення шкільного року. Зголошуватися можна в Осередку, або телефорнічно 474-9921 та 942-0218.

Цеголка Марійської Дружини на будову собору

В неділю 18-го травня по Службі Божій і спільнім Св. Причасті членкині Марійської Дружини при українській католицькій церкві Присвятої Родини у Вашінґтоні, Д.К., взяли численну участь у передвакаційних сходинах.

В програмі був реферат і звіти членів управи про діяльність нашої Дружини за останні десять місяців.

У вівторок 1-го липня минув рік, як ми зачали діяльність під управою нової голови Стефанії Дячук, і протягом цього часу праця в товаристві проходила успішно. Число членкинь зросло, а приязне взаємне відношення причинилось до гармонійної співпраці. Дружинниці радо приходили на сходини, часто зі своїми чоловіками, котрі навіть брали участь у дискусіях. Це надавало сходинам різноманітности.

Сходини відбувались реґулярно щомісяця і на них усе були реферати на релігійні теми, опрацьовані щораз іншою членкинею. Після реферату розвивались жваві дискусії та корисний обмін думок. Це давало присутнім багато вдоволення і спонукало до ще більшого почитання Божої Матері.

Крім духової сторінки Марійська Дружина не занедбувала й фінансової. Як відомо, наша парафія розпочала будову нової церкви — собору і наша організація постановила також докласти цеголку до будови цього величавого храму.

За попередньої управи Марійська Дружина передала на будову церкви 10,000 дол, а тепер нова голова при допомозі відданих Церкві працьовитих членкинь продовжує те завдання. За її старання ще рік тому наша Дружина взяла участь у міжнародному фестивалі з нагоди Тижня Поневолених Націй, що принесло матеріяльну користь — 500 дол. — і показало не-українцям — виставку українського народного мистецтва, українські смачні страви й печиво, яке присутні масово розкуповували. В жовтні і в червні ц.р. наша Дружина влаштувала „базар у дворі", що також приніс гарний дохід.

Перед Різдвом і Великоднем улаштовувано базари з різними експонатами, традиційним печивом і м'ясними виробами. Вже від кількох років — для вигоди парафіян — наша Дружина веде крамничку, в якій можна набути різноманітний товар, як светри, хустки, мистецькі вироби тощо, а також домашне печиво і традиційні страви, які безкоштовно приносять жертвенні дружинниці і парохіянки. Від часу до часу можна тут купити також м'ясні вироби, які виімково мають великий збут. Наша дбайлива голова старається, щоб у крамничці не бракло товару, яким парохіяни зацікавлені, та спроваджує його від позамісцевих українських підприємців, а як треба, то й особисто по нього їздить.

Праця приносить багато морального вдоволення і матеріяльної користи. В січні ц.р. під час парафіяльної Просфори голова нашої Дружини Стефанія Дячок передала на руки о. пароха Стефана Шавеля, ЧНІ, чек на 1,000 дол., а в квітні під час Великоднього свяченого — 2,000 дол., як дальшу пожертву від нашої організації на будову нової церкви — собору.

В літньому сезоні діяльність Марійської Дружини буде обмежена. Членкині роз'їдуться на вакаційний відпочинок, щоб восени зі свіжими силами продовжувати працю для нашої церкви.

Зиновія Кульчицька

НЕ ТОЙ ПЕРЕКЛАД

У вступній замітці до статті „З надією із совєтської в'язниці" („Свобода" ч. 162 з 24-го липня ц. р.) у наслідок пропущення рядків сказано, що переклад англійською мовою зладила Зірка Вітошинська, Насправді З. Вітошинська зладила переклад згаданої статті з англійської на українську мову. — Ред.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення
УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ТЕНІСОВІ ТА ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 29, 30, 31-го серпня і 1-го вересня 1980 року

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості
УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1980
І ЗА ЧАШІ
УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ" „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні МАРІЇ ДУШНИК
в поодинокій грі:

ЖІНОК І ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, МОЛ., СЕНЬЙОРІВ (35-44), СЕНЬЙОРІВ (45 і 55 р.), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із вписовим по **$10.00** приймає:

UNA ESTATE SOYUZIVKA
c/o Anya Dydyk
Kerhonkson, N. Y. 12446

до 22-го серпня 1980 р. Зголошення одержані після 22-го серпня, не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ЯТНИЦЯ, 29 СЕРПНЯ — год. 1:00 по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатись в цій рунді одержать окреме повідомлення від проводу турніру до **середи, 27-го серпня.**

СУБОТА, 30-го СЕРПНЯ — год. 8:30 рано на Союзівці: 1-ша рунда юначок (всі групи), сеньйорів (35 р. і 45 р.) та жінок. Год. 8:30 рано в Ню Полц: 1-ша рунда чоловіків. Год. 10:30 на Союзівці: 1-ша рунда юнаків (всі групи) год. 10:30 в Ню Полц: турнір переможених. Год. 3:30 по пол. на Союзівціз: 1-ша рунда сеньйорів (55 р.)

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Р. Ракочий ст.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаційних, можуть змагатись в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

на басейні „СОЮЗІВКИ"
СУБОТА, 30-го СЕРПНЯ 1980 РОКУ о год. 11-ій вранці

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

ЗА ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, ЗА МАНДРІВНУ ЧАШУ УНСОЮЗУ У ДРУЖИННОМУ ТОЧКУВАННІ ТА ЗА МЕДАЛІ І НАГОРОДИ УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях для хлопців і дівчат:

8-10 років
25 м. — довільним
50 м. — довільним
25 м. — грудним
4 х 25 м. — гінці довільним

11-12 років
25 м. — довільним
50 м. — довільним
25 м. — грудним
4 X 25 м. гінці — довільним

13-14 років
50 м. — довільним
100 м. — довільним
50 м. — грудним
100 м. — змінним
4 X 50 м. гінці — довільним

15 років і вище
50 м. — довільним
100 м. — довільним
50 м. — грудним
100 м. — змінним
4 X 50 м. гінці — змінним

Обмежень щодо числа учасників в поодиноких конкуренціях не буде.

Змагуни (-ки) можуть брати участь у не більше як 3-ох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях.

Провідник змагань — РОМАН СЛИЖ

Зголошення до змагань, подаючи назву товариства чи організації, ім'я і прізвище, вік, конкуренції і $ 1.50 вписове від особи, слід посилати на адресу:

Dr ROMAN SLYSH
88 BOXWOOD DRIVE
HERSHEY, Pa. 17033
Tel.: (717) 533-6091

Додаткові зголошення можна подати перед початком змагань на басейні о год. 9:30 рано.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

ЗМАГАННЯ ПРИСВЯЧЕНІ 25-РІЧЧЮ УСЦАК-у

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ
ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ОПЛАТОЮ $10.00
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище: ....
2. Адреса (по-англійськи): ....
3. Телефон: ....
4. Дата народження ....
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь: ....
6. Клюбова приналежність: ....

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяшого Фонду

повідомляє:
на Патріярший Фонд зложили
II — 1980

по доп.
10,000 для вшанування бл. п. д-ра мед. Олени Романи Козінцевої, передав проф. Михайло Кучер.
1000.00 Ольга Й. Коцан, д-р Петро Пшик.
100.00 О. Блавацька, А. Голубець з Родиною, в п'яту річницю смерти бл. п. Григорія Голубця, В. Леканка, О. Мінчак в четверту річницю смерти бл. п. Михайла Мінчака, О. Петрович в пам'ять бл. п. Леонтини Петрович, д-р Роман і Лідія Смик.
50.00 М. Білозор в десяту річницю смерти д-ра В. Білозора, О. і Л. Луцькі, Л. Одежинська в пам'ять бл. п. Батьків і Брата, І. Петик, М. Стефанишин.
35.00 Т. Печерський.
30.00 Я. Цегельський.
25.00 А. Варчак, д-р В. і М. Кокорудз, Г. і Т.Крочак, д-р З. Л. Мельник, М. і Н. Тимків.
20.00 І. і А. Квік, Д. Тучковський.
10.00 А. Ткач, А. і А. Фраґніто.
5.00 К. і І. Михайлюк.

Листа ч. 1336 — Філядельфія, зб. Юліян Головчак
50.00 Л. і М. Онуферки.
25.00 О. і М. Середа.
20.00 С. Т. Заплатинський.
15.00 Д. Шумило.

Листа ч. 1333 зб. Теодор Федишин, Феніґсвіл, Па.
25.00 д-р І. А. Кунаш.
20.00 С. Жґута, С. Мартиняк, Т. Федишин.
10.00 Евген Михайлус, М. Наконечний, М. Сохецький, О. Сьомко з родиною, О. Струк, Михайло ...(пр. нечітко).
5.00 І. Війтик, П. Гундер, Й. Зелінський, М. Коробій, А. Криса, Н. Лебединський, І. Мандрусяк, І. Підгайний, І. Польовий, М. Польовий, А. Шаляк.
2.00 В. Дякун.
1.00 З. Охримович.

Листа ч. 1039, Патріярхальне Т-во, Керґонксон, Н. Й., збирали: С. Барусевич і С. Орловський
40.00 М. Гнатів.
25.00 о. д-р Б. Волошин, В. Квас, С. Олексів.
20.00 М. Куриляк, О. Литвин, Б. Крижанівський, Ю. Ганкевич, М. Крижанівський, Е. Смішкевич, О. Безкоровайний, М. Василик.
10.00 І. Баран, Р. Барановський, М. Барусевич, О. Бедрій, В. Берізка, С. Берник, М. Бодляк, Л. Бубела, М. Ганкевич, Ю. Гошовський, І. Гунчак, А. Ґерило, І. Денисенко, В. Дутка, З. ковальська, Б. Кондра, Ю. Крижанівський, І. Круг, П. Кузьмин, І. Кульчицький, А. Курило, С. Кусяк, З. Лебедович, А. Лесів, П. Лоӊкевич, М. Лучків, Т. Микуляк, В. Мілян, О. Олійник, П. Оприск, Г. Орач, М. Оршудяк, Р. Патрило, Р. Рак, В. Ренер, Б. Рубінович, З. Савчук, І. Тиль, Д. Шпак, Е. Федаків, В. Ціхановський, Г. Хамула, Д. Хариш, І. Хоманчук, Д. Хухра, П. Яців, Я. Салук, Я. Лесів.
15.00 Г. Мокляк.
5.00 Е. Александрович, М. Бігун, З. Бобрик, М. Вовчук, Д. Горняткевич, Е. Гусак, Д. Досяк, М. Євчин, І. Загаляк, А. Змий, А. Жилава, Н. Зенко, А. Королик, М. Кухній, М. Лаврук, М. Лаврук, О. Ляшкевич, І. Мудра, І. Неілко, М. Оприско, С. Орловський, М. Оршуляк, Ю. Оршуляк, М. Побурко, Б. Савеский, Д. Слободян, М. Соде, Д. Стасюк, І. Тащак, О. Томашівська, М. Тхір, Т. Шмотолоха, В. Цяпа, Р. Чучкевич, Д. Фелісіяно, М. Фтомин.
3.00 І. Паращук.
2.00 М. Васьків.

Листа ч. 1132, Нюарк-Ірвінґтон, зам. квіт. на мог. Ірини Фединишин, збирала п. Анна Петровська
20.00 Е. Басюк, В. і Д. Пасічняк.
10.00 С. Гук, І. і А. Дзедзики, В. і М. Левицькі, П. і М. Петровкі.
10.00 В пам'ять бл. п. Теодора Царв: В. і М. Левицькі, П. і А. Петровські.

Листа ч. 1334, Мілвіл, Н. Дж., збирала д-р Оксана Марків
50.00 д-р І. і М. Галій.
5.00 М. Вітковський, І. Куйдич, В. Мандюк, П. і В. Мельник, П. Пайкуш, Б. Т., Д. Ясінський, В. Є., В. Швенґе, В. Сиразик.
3.00 М. М.
2.00 О. Панчишин, Ю. Мандюк, С. Романюк, Ціхановські.
1.00 Й. Дуко.

Рочестер — Збірка в пам'ять бл. п. Розалії Столярської
250.00 М. Холевчук.
25.00 Хор Церкви Богоявленія.
20.00 М. і М. Крижанівські, М. і О. Малинівські, М. Стасів.
10.00 Р. Вергун, В. і Е. Колцьо, М. і О. Лонкевич, Я. і М. Матковські, О. і М. Омецінський, В. і С. Семенюк, І. і С. Телега.
5.00 Ю. і С. Кушнір, А. і М. Фалат.

Рочестер — Збірка в пам'ять бл. п. Петра Данилишина, перев. УПТ-во
100.00 М. Данилишин.
20.00 А. Домащук, М. Клембецька, Б. Клембецький, О. Пітерс, В. Хабат, М. і Т. Фалат, М. Клембецький.
10.00 М. і А. Фалат.

Рочестер — Збірка в пам'ять бл. п. Магдалини Марущак, переслав Відділ Українського Патріярхального Т-ва.
50.00 Х. і К. Барташ, д-р М. і Р. Борковські, Л. і Р. Ващук, С. Ващук, М. Струмінська, д-р Я. Струмінський.
25.00 Родина Левицьких, О. і М. Малинівський, А. Яріш.
15.00 І. і О. Маркус.
10.00 А. Буцерка, Е. і В. Колцьо, М. і М. Крижамівські, П. і М. Кулик, Л. і М. Липак, М. і О. Семків, М. Стасів, О. Харамбура, М. Холевчук, М. і П. Яріш.
5.00 І. Івасів, І. Когут, М. Колодій, А. Кравчук, С. Лаба, М. Лесик, О. Маґдій, В. Михайлюк, А. Фалат, Андрія, Л. і М. Шавранські, С. Шеремета, А. Омелюк.

Рочестер, Н. Й. (індивідуальні пожертви), переслав Відділ УПТ-ва
1000.00 Церква Богоявлення Господнього.
100.00 д-р І. і М. Кіндрат, Л. і Л. Шміґель, Д. і Ю. Ґлушко.
50.00 Л. і Л. Білик, В. і І. Біловус, В. і А. Зборовський.
45.00 М. і У. Бабюк, С. і О. Павлишин.
25.00 М. і В. Когут, Т. і Ґ. Потирейко, В. і Л. Юзьків.
20.00 Л. і С. Бах, О. Кушнір, Р. і Н. Чорнобіль.
15.00 Е. і М. Загачевські.
10.00 Е. і В. Гринишин, П. і М. Лещишин, М. і Г. Тицькі.
5.00 Р. і Т. Шутер.

Гемпстед, Н. Й. — Збірка-Коляда, збирав Відділ Українського Патріярхального Т-ва (Ю. Захарія, І. Солтис, К. Ільницька, Ю. Романишин, З. Зарицька, Ю. Штогрин, М. Сабатий, М. Курчак)
531.77 Базарі Патріярхального Т-ва.
100.00 В. і Ю. Захарія, П. і Є. Квозко, М. і О. Курчак, М. і С. Саґаті, Працівники кухні — бінґо 1, Працівники кухні — бінґо 2.
50.00 К. і Х. Леонард, Укр. Патр. Т-во, Союз Українок — Відділ 103.
35.00 І. і З. Зарицькі.
30.00 Ільницькі.
25.00 О. і О. Дацків, М. і А. Кобяянські, М. і Х. Корнага, Ю. і І. Солтис, о. Б. Шараневич, Ю. і Н. Штогрин, Тов. Клюб Парох. Цент.
20.00 І. і А. Колодій, М. Колосівська, Б. і Х. Подолюк, В. і О. Стець, В. і П. Шпачинські.
15.00 В. і А. Білий.
10.00 А. Андрухів, Т. і П. Барняк, А. Бендерська, І. і М. Берміцькі, Ф. і Е. Гирд, В. і О. Горинь, В. і А. Ґерула, П. і А. Дембіцькі, А. Доскач, В. і Ю. Захарії в пам'ять Островерхи, Ю. і М. Захарія, І. і А. Капчак, І. і Т. Козловські, Ю. і М. Колач, А. і Х. Копистянські, Ст. і М. Коханівські, С. і Т. Кулинич, Ю. і О. Курчак в пам'ять Островерхи, Я. Курчак, Я. і А. Курчак, Т. і М. Липинські, М. Лисяк, С. Маланчук, М. і К. Мицьо, М. і М. Рій, І. і О. Плетеницькі, О. і В. Погорецькі, О. і М. Сидор, Б. і А. Шанайда, І. і М. Цьопик, В. і Я. Щерба, М. і А. Щерба, М. і М. Якубовські, А. і М. Сваричевські.
7.00 М. і А. Петрига.
6.00 М. Слаба.
5.00 Т. і М. Вакулінські, П. Вандерський, О. і І. Васик, І. Винник, П. і С. Вишинські, М. і В. Вовк, С. Возьний, А. Гринчишин, М. Дембіцький, М. і М. Дідора, М. і О. Зопків, М. і А. Качмарчик, І. і М. Клим, В. і Є. Клюба, С. Корнова, Б. і П. Копистянські, В. і О. Літепло, К. і А. Липинські, І. і О. Лотоцькі, О. Маліґловка, І. і Л. Матлос, Р. і А. Мац, М. і В. Мотуз, М. Пайда, І. і Л. Пакош, В. Пекар, О. і К. Рик, М. Ставіська, П. і А. Стецюк, Сестри Св. Вервиці, В. Якимець.
3.00 А. і М. Пишш, Р. і С. Романюк.
2.00 С. Матусевич, П-во Скаканді.
1.00 В. Козак.

302.85 **Збірка в Бриджпорті, Конн.** з нагоди уродин Патріярха Збірку перевів Володимир Сусла.

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія, щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Датки на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
7911 Whitewood Rd. • Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Патріярший Фонд Т-ва Св. Софія, можна відтягати від податку. IRS No. 23-74380645.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.